

POSTER – THE ART OF THE STREET. CONCEPTUAL ACTION- EXHIBITION BY KRASSIMIRA DROUMOVA ON THE TOPIC “LOVE TO READ”

Marieta Ivanova Konova

“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

ПЛАКАТЪТ – ИЗКУСТВОТО НА УЛИЦАТА. КОНЦЕПТУАЛНА ИЗЛОЖБА-АКЦИЯ НА КРАСИМИРА ДРУМЕВА НА ТЕМА „ОБИЧАМ ДА ЧЕТА“

Мариета Иванова Конова

*Катедра по църковно изкуство, Факултет по православно богословие,
Великотърновски университет „Св. Кирил и Методий“*

Abstract: *The displayed poster exhibition whose author is Krassimira Droumeva conveys a message, an idea, a meaning. It relies on a distinct concept developed by means of graphical language. Deliberately, the book appears as a symbol in the posters in order to visualize the diversity and universality of this image. It can be associated with objects, images and items from the household and everyday life. Through these representations, the author aims to accentuate on reading as an important factor in the accumulation of knowledge and sensibility that are essential for a meaningful human existence.*

Keywords: *Poster, Street Art, Reading, Book-Symbol*

Резюме: *Представената експозиция от плакати на автора Красимира Друмева носи послание, идея, смисъл. Разчита се на ясна концепция, която се развива посредством езика на приложната графика. Целенасочено, символът на книгата присъства в плакатите, за да визуализира многообразието и универсалността на този образ. Той може да се асоциира с вещи, образи и предмети от бита и ежедневието. Авторът цели чрез тези превъплъщения да акцентира върху четенето – важен фактор за натрупването на знания и сетивност, необходими за осмисленото съществуване на човека.*

Ключови думи: плакат, улично изкуство, четене, книга-символ

„За мен изкуството на плаката е универсален език, който превъзхожда обичайното общуване. Всеки път когато работя по тема, която ме провокира и вдъхновява, аз преоткривам силата и многообразието от изразни средства и способност за пресъздаване на невероятна палитра от емоции и мисли във визуалната комуникация с аудиторията.“ – казва Красимира Друмева¹ (Droumeva, 2018).

Красимира Друмева е художник, графичен дизайнер и преподавател. Работи в областта на корпоративния дизайн – печатна и уеб реклама, запазен знак, плакат, фотография, анимация, живопис и илюстрация. Дипломира се във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Велико Търново, където от 2000 г. е преподавател по графичен дизайн и визуални комуникации. От 2015 г. е доктор по изкуствознание и изобразително изкуство. През 2018 г. е избрана за доцент и ръководител на катедра „Графичен дизайн и визуални комуникации“. Изнася лекции пред студенти по програма Еразъм в университети в Полша, Франция, Литва и участва в редица научни конференции. Реализира шест самостоятелни изложби, представя свои произведения и в регионални и международни изложби, биеналета и проекти в България, Полша, Белгия, Франция, Словакия, Чехия, Литва, Сърбия и Македония. Носител е на награда от Международното триенале на политическия плакат – Монс 2016, Белгия и Награда на министерството на културата в раздел ПЛАКАТ, Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата – Габрово 2013² (Konova et al., 2018: p. 103).

Член е на СБХ, секция „Графичен дизайн“ и на група „Цвят – България“. От 2016 г. е в управителния съвет на Представителството на СБХ в град Велико Търново, където работи по различни национални проекти, изложби и организирането на форуми в областта на визуалните изкуства.

Взема участие в множество изложби и изяви на изкуството на дизайна, сред които: Изложба „ПЛАКАТ АПЕЛ| – представяне на най-добрите съвременни социални плакати в София. Изложби на наградени социални плакати от уникалния фонд на най-старото и авторитетно изложение за политически плакати – триеналето в Монс, Белгия. Националния дворец на културата, театър Азарян, София (2018); Изложба „България и Европа –

¹ Красимира Друмева в отговор на въпроси от автора

² Конова, М., Джановска, Н. и К. Друмева. 70 години Великотърновски художници 1948 – 2018. Фабер – В.Т., 2018, ISBN 987-619-00-0796-8, с.103 (Konova et al., 2018: p. 103)

познати и непознати“ в JRC (Съвместен изследователски център на ЕС), Испра, Италия (2018); Изложба „Cherchez La Femme“, галерия „Мисията в Държавния културен институт, София (2018); Международна изложба плакат „TURN A LIGHT ON“, Instituto de Cultura de Zaporan, Мексико (2018); 11th International Plaktivat Competition на тема „NO EXCUSE“, Любляна, Словения (2018); 3rd International Poster Contest by Graphic Stories Cyprus, „Graphic Design, Challenging the Perception“ (2018); One City One Pride LGBTQ Arts Festival (May 22 - June 30 2018), The City of West Hollywood’s Arts Division; The Triennial Ekorlagát’17 – Международна изложба и конкурс за плакати на тема опазване на природата и околната среда, Музей на изкуството в Жилина, Словакия (2017); Международна изложба – избрано от колекцията „Молиер без граници“, галерия „Мисията“ – София (30 март 2017); Изложба на авторски плакати от 8-ото Международно триенале на сценичния плакат в кино „Луцерна“, Прага, Чехия (2017); Triennale Internationale de l’affiche politique, 17 décembre 2017 au Centre Mondial de la Paix – Verdun (2017); Изложба „Дизайн с усмивка“ в Centrum Sztuki Dziecka, Common Scene, Poznań – Полша (2017); Изложба „Дизайн с усмивка“ в Centre of Contemporary Art „Znaki Czasu“ in Toruń, Полша – куратор и участник (2017); Международно триенале на политическия плакат – Монс 2016, Белгия (2016); Осмо международно триенале на сценичния плакат 2016, гр.София, ИК „Шипка“ 6; Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата – Габрово (2015; 2013; 2011; 2009); Участие в изложба Virtual Biennale Prague` 2012 – плакат³; Българско Дизайн Биенале (BDB) – София (2011); Четвърто международно триенале на сценичния плакат 2004, гр.София (2004; 2001) и т.н.

Красимира Друмева представя самостоятелните изложби – плакат: „Обичам да чета“ в Музей „Янаки Манасиев“ на Факултет по изобразително изкуство и фоайе на Ректората при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Велико Търново (2018); „Плакатът – изкуството на улицата“ – изложба - акция в град Велико Търново (2018); „100% дизайн“ представена в пространство на ул. „Независимост“ №33 във Велико Търново (2017); изложба Уеб дизайн – Велико Търново (2008); изложба „Живопис“ – гр. Раднево (2005).

За творчеството си получава следните награди: На министерството на културата в раздел „Плакат“, Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата – Габрово`2013; Четвърта награда от Международно триенале на политическия плакат – Монс`2016, Белгия; Втора награда в „Национален

³ Altán Klamovka - Další web používající WordPress, <http://www.aug.cz/virtualni-bienale/2012/ucastnici-bienale-participants-of-the-biennale2.htm> last view: 01.04.2022

конкурс за плакат`2004“, гр. София, организиран от Фонд на ООН за населението (UNFPA); Грамота от Министерство на образованието за представяне в Десета юбилейна национална традиционна изложба на художниците – педагози, Велико Търново`2004; Номинация от Министерство на образованието за представяне в Национална традиционна изложба на художниците – педагози Велико Търново`2005; Награда на Ректора на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ за участие в проект „Ябълката“, XXI Традиционна изложба на художниците – педагози, Велико Търново`2015; Номинация на Представителството на СБХ – Велико Търново от Пролетен салон на великотърновските художници (2016), гр. Велико Търново и др. (Kosev, 2004), (Kosev, 2015).

Творчеството на Красимира Друмева се характеризира с многопосочни естетически търсения, които засягат полето на идеите. Нейното отношение към символа, знака и извеждането на образи, форми и композиции на базата на синкретичното мислене, интерпретациите ѝ по жизненоважни социални и общочовешки проблеми прави творчеството ѝ актуално и оригинално, ситуирано в един международен мащаб на бързото – скорострелно развитие на дизайна.

Инсталациите ѝ се отличават с оригиналната трактовка на формите – двуизмерни и пространствено ситуирани. Те увличат до такава степен зрителя, че проследявайки идейната нишка през двуизмерните към триизмерните композиции, той загубва представа за реалното пространство, мислено е пренесен в един фантазен свят.

Фигура 1.

Поводът за реализирането на концептуална изложба - акция на тема „Обичам да чета“ е денят на славянската писменост и култура – 24 май. Художничката подрежда плакати по витрините на магазините на главната улица на град Велико Търново, посветени на стойността на четенето и любовта към книгите и кирилицата. Авторът – Красимира Друмева избира тази нестандартна форма на представяне на своите тридесет и шест плаката, за да провокира и приобщи публиката към по-дълбоко разбиране и съпричастност с творческите търсения на художниците. Плакатът още от самото си раждане е наречен „изкуство на улицата“ и именно той може да изпълни тази мисия. Създаден е, за да е близо до хората и да представя информация на актуални теми от ежедневието. Има огромната комуникативна сила да провокира аудиторията с нови идеи, разсъждения и емоции. Неговото място не е в камерната атмосфера на галерията, а по улиците, спирките и всички натоварени от градския трафик пространства. Неговият чист и ярък език бързо привлича вниманието дори и на най-неочаквани места.

Фигура 2.

Тъй като изложбата има временен характер и мястото на експониране не позволява да се обхванат всички творби, Друмева създава уебсайт: designkd.com, където може да се проследи цялостната концепция на проект

„Плакатът – изкуството на улицата“, както и всички плакати, участващи в акцията. Всеки от изложените постери по улиците на града е придружен от QR код, който може да бъде сканиран посредством мобилна апликация и да отведе зрителя в интернет галерията. Този подход превръща физическата експозиция във виртуална, като провокира интеракция между автора и публиката⁴ (Staykov & Portarova, 2018: p. 29).

Основен фактор, който стимулира автора да осъществи този проект е една негативна тенденция, която се задълбочава все повече в нашето съвремие. Дигитализацията на всички форми на общуване и достъп до информация до голяма степен ограничава досега с реалната книга. Забързаното ежедневие и ураганът от информация, които се изливат от медиите, се отразява върху социалния и емоционален свят на всеки член на обществото. Естественото ежедневно общуване, посредством словото и нормална визуална стимулация, трудно се конкурира с атрактивните графични ефекти, които извира от телевизията, киното и дигиталните устройства. Съвременният човек отделя голяма част от времето си, пребивавайки във виртуалния свят, а това притъпява сетивността – да бъдат забелязвани и оценявани малките детайли в обкръжаващия свят. Мозъкът бързо привиква към интензитета на стимулация във виртуалната реалност. Този процес води до установяване на нисък праг на чувствителност към категориите грозно – красиво и т.н., което влияе върху способността да се възприема и разбира изкуството. В този контекст четенето на книги има огромен терапевтичен ефект, както върху мисловното така и върху емоционалното здраве на модерния човек.

Представената експозиция от плакати носи послание, идея, смисъл. Разчита се на ясна концепция, която се развива посредством графичния език. Умишлено се следва една и съща идейна нишка, която се доразвива и левитира посредством многообразие от ситуации и семиотична натовареност. Интегрирането на цитати от велики личности от артистичните и научни среди в типографската композиция, пречупва през призмата на времето мисли за книгите и четенето, като свещенодействие и признак за духовността на човечеството. Целенасочено, символът на книгата присъства в плакатите, за да визуализира многообразието и универсалността на този образ. Той може да се асоциира с вещи, образи и предмети от бита и ежедневието. Авторът цели чрез тези превъплъщения да акцентира върху четенето – важен фактор за натрупването на знания и сетивност, необходими за осмисленото съществуване на хомо сапиенс (*Homo sapiens*).

⁴ Стайков А., Портарова Ю. Бюлетин на СБХ, бр.3/2018, Инфо СБХ – ISSN 1313-9622, с. 29 (Staykov & Portarova, 2018: p. 29)

Паралелно с разгледаните проблемни аспекти, като художник и дизайнер Красимира Друмева регистрира посткомерсиална тенденция в сферата на графичния дизайн у нас. Плакатът претърпява съществени трансформации, той е гъвкаво и интердисциплинарно изкуство, което върви в крак с тенденциите и потребностите на урбанистичната среда. Присъства във всички сфери на работа и забавление на съвременния човек и като такъв е неразделна част от визията на модерния град.

Създаването на серията плакати „Обичам да чета“ е плод на вдъхновение и желание за предаване на послание. От произведенията струи креативната енергия на автор, който работи с амбиция, интелект и вдъхновение. Сякаш Красимира Друмева е създала своите творби на един дъх, разбираеми, лаконични, с провокация към зрителя. Потопени в магията на въображението виждаме не само анонс за дадено събитие, а художествено произведение изпълнено със смисъл и естетика. Образите подтикват зрителя да преосмисли статуквото и да доразвие идейното послание на плаката. Виждаме този своеобразен въображаем диалог между автор и зрител, в който се раждат нови идеи и инспирации. Преживяваме тази фина сетивност на автора към света, която зарежда с дълбоки духовни послания.

Фигура 3.

Провокативността на някои от творбите на Красимира Друмева се дължи най-вече на въздействието на изображения, текст и символи, цялостната идейна провокация към зрителя, както и на експериментирането с излагането на плакатите на нетрадиционни за времето в което живеем позиции.

Част от творческата си енергия Друмева отдава на младите хора в пряката си преподавателска работа. Посланието, което отправя към тях е свързано с мисията на плаката – нещото, в което вярва и което движи творческите ѝ проекти:

„Необходимо е плакатът отново да заеме своето социално отговорно място и неуморно да работи за изпълнението на своята мисия. Не просто да съществува, за да запълни с декорация свободните градски пространства, а да акцентира, информира и насочи вниманието на публиката към важни теми от съвременния културен и социален живот.“⁵

4)

5)

Фигури 4 и 5.

6)

7)

Фигури 6 и 7.

⁵ Красимира Друмева в отговор на въпроси от автора

Фигури 8 и 9.

Интернет източници // Internet Sources

The Poster - Street Art - ABOUT THE PROJECT // [Плакатът - изкуството на улицата - ЗА ПРОЕКТА], <http://www.designkd.com/> last view: 01.04.2022

Start // [Начало], <http://www.izlojba.dizart.net/webdesign/> last view: 01.04.2022

Krasimira Drumeva, University of Veliko Tarnovo, Bulgaria, <https://uni-ty.academia.edu/KrasimiraDrumeva> last view: 01.04.2022

Krasimira Drumeva (drumevika), <https://www.pinterest.com/drumevika/> last view: 01.04.2022

Krasimira Drumeva, https://www.researchgate.net/profile/Krasimira_Drumeva last view: 01.04.2022

Литература // References

Konova, M., Dzhanovska, N., Droumeva, K. (2018). 70 godini Velikotarnovski hudozhnitsi 1948-2018 (in Bulgarian). Veliko Tarnovo, Bulgaria, Faber, 2018. // [Конова, М., Джановска, Н. и К. Друмева. 70 години Великотърновски художници 1948 – 2018. Фабер – В.Т., 2018].

Droumeva, K. (2018). Plakatat – izkustvoto na ulitcata. Група Tsyat – Balgariya (in Bulgarian), CD, ISBN 978-619-7226-08-9. // [Друмева, К. Плакатът – изкуството на улицата. Група Цвят – България, CD, ISBN 978-619-7226-08-9].

- Kosev, S. (2004).** Trimerni tehnologii v grafichniya dizayn i prilozhenieto im v multimediyните produkti (in Bulgarian). In: Sbornik. Nauchna sesiya. Prinosa na fakulteta po izobrazitelno izkustvo za razvitiето na natsionalното obrazovanie i izkustvo. Universitetsko izdatelstvo “Sv. Sv. Kiril i Metodiy”, Veliko Tarnovo, Bulgaria, 2004, ISBN 954-524-409-7. // [Косев, С. Тримерни технологии в графичния дизайн и приложението им в мултимедийните продукти. Сборник. Научна сесия. Приносът на факултета по изобразително изкуство за развитието на националното образование и изкуство. Университетско издателство “Св. св. Кирил и Методий”. В.Т. 2004; ISBN 954-524-409-7.].
- Kosev, S. (2015).** Multimediyata, kato forma na vzaimodeystvie mezhdu izkustvoto i tehnologiyata (in Bulgarian). Mezhdunarodna nauchna konferentsiya “Ot setivното kam vizualното – pluralizmat v izkustvoto”, Fakultet po izobrazitelno izkustvo, VTU “Sv. Sv. Kiril i Metodiy”, Veliko Tarnovo, Bulgaria, 2015, ISBN 978-619-208-103-4. // [Косев, С. Мултимедията, като форма на взаимодействие между изкуството и технологията, Международна научна конференция “От сетивното към визуалното – плурализъмът в изкуството”, Факултет по Изобразително изкуство, ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий”, Велико Търново, 2015; ISBN 978-619-208-103-4].
- Staykov, A., Portarova, Y. (2018).** Vyuletin na SBH, 3/2018, Info SBH – ISSN 1313-9622. // [Стайков, А., Портарова, Ю. Бюлетин на СБХ, 3/2018, Инфо СБХ – ISSN 1313-9622].

д-р Мариета Иванова Кондова

*Катедра по църковно изкуство, Факултет по православно богословие,
Великотърновски университет „Св. Кирил и Методий“ ул. „Теодосий
Търновски“ № 2, 5000 В. Търново*

PhD Marieta Ivanova Kondova

*Department of Church Art, Faculty of Orthodox Theology, University of Veliko
Tarnovo “St. Cyril and Methodius” 2 Teodosii Tarnovski Str., 5000 V. Tarnovo*

e-mail: marieta_konova@yahoo.com

mob: +359 889684145

INIS SERIES

Онлайн поредица на
интердисциплинарната научна мрежа

Информационно общество

Том 1, 2022

<http://www.math.bas.bg/vt/inis/series/>

Редактори

Галина Богданова, Светослав Косев

Технически редактори

Николай Ноев, Пламен Кондов,
Николина Джановска

Издание на:

Институт по математика и
информатика при Българска академия на
науките, България

С помощта на:

Великотърновски университет
„Св. св. Кирил и Методий“, България

Online Journal of the
Interdisciplinary Scientific Network

Information Society

Volume 1, 2022

ISSN: 2815-4231

Editors

Galina Bogdanova, Svetoslav Kosev

Technical Editors

Nikolay Noev, Plamen Kondov,
Nikolina Dzhanovska

Published by:

Institute of Mathematics and Informatics
at the Bulgarian Academy of Sciences,
Bulgaria

Helped by:

“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo, Bulgaria